

نزاع اصلی انتخابات ۱۴۰۳ چطور صورت‌بندی می‌شود؟ موج بزرگ کمپین نه به روحانی

صفحه ۲

www.fdn.ir | Mon | 24 Jun 2024 | vol.16 | No. 4169 | 16 Pages

ائتلاف سیاسی چه کارکردی در انتخابات ۸ تیر دارد؟

اصولگرایان

در آزمون عقلانیت

صفحه ۱

تاریکخانه نمایش خانگی

وی‌اودی‌های ایرانی چه اطلاعاتی را
از کاربران پنهان می‌کنند

راست‌های رادیکال در قاره سبز چه می‌کنند

اروپا تقدیم عالیجناب پوتین؟

کارشناسان به «فرهنگستان» می‌گویند فرمول اصلاح نظام رفاهی به نفع فقرا

دور دوم پرونده اما روحانی برای ناپلئون انتخابات را برد. البته در یک مشارکت ۷۲ درصدی.

۴ سال بعد دوباره بحث وحدت در اردوگاه اصولگرایی طرح شد. در انتخاباتی که یک طرفش رئیس‌جمهور وقت، حسن روحانی و کاندیدای پوششی‌اش بودند و در سوی دیگر قالیباف و رئیسی، دوباره بحث ائتلاف موضوعیت پیدا کرد. عده‌ای می‌گفتند ائتلاف انتخابات را به دور دوم می‌برد اما تعدادی نظر دیگری داشتند و می‌گفتند با توجه به غیرایده‌تولوزیک بودن بخشی از بدنه رای قالیباف، انصراف او سبب رای روحانی را هم به اندازه رئیسی تقویت می‌کند و انتخابات در همان دور اول تمام می‌شود. این بار قالیباف انصراف داد اما فایده‌ای نداشت. حالا در تیرماه ۱۴۰۳ اصولگرایان در حال تجربه جدیدی در این موضوع هستند. نظرسنجی‌های مختلفی تاکنون انجام شده است. با توجه به ذی‌نفعان می‌توان در برخی از آنها تشکیک کرد اما مخرج مشترک همه نظرسنجی‌ها سه نکته است. ۱- مشارکت انتخاباتی در حدود ۵۰ درصد یا مقداری بیشتر خواهد بود. ۲- سه گزینه جدید تر انتخابات قالیباف، جلیلی و پزشکیان هستند. ۳- آرای این سه نامزد نزدیک به هم است و فعلاً هیچ‌کدام نمی‌توانند در دور اول انتخابات را ببرند. شورای نگهبان خیال اصلاح‌طلبان را از مسأله ائتلاف راحت کرده و یک ائتلاف مجانی بدون بحث و خون‌ریزی در جریان اصلاح طلب ایجاد کرده است. اما در جریان اصولگرایی همچنان پرونده ائتلاف روی میز است. در شرایط فعلی ائتلاف سیاسی برای اصولگرایان چه کارکردی می‌تواند داشته باشد.

۱- سه مناظره نخست نشان داد هیچ‌کدام از دو جریان توان ایجاد خیزش اجتماعی را به راحتی ندارند. پزشکیان دو ابزار مهمش یعنی سیاست خارجی و فرهنگ را به میدان آورده است. اولی را با میدان داری ظریف و دومی را با چند جمله شکسته و بسته در مناظره سوم. ظرفیت سید رای از این دو ناحیه برای او بیشتر از این بر نمی‌شود. کاندیداهای اصولگرا هم با صورت‌بندی صحنه به نزاع ادامه دولت دوم رئیسی یا تشکیل دولت سوم روحانی، بازی خودشان را کرده‌اند. آنچه می‌تواند یک شوک به صحنه وارد کند، تغییر آرایش نامزدهاست. در واقع الان مهم‌ترین ابتکار جریان اصولگرایی می‌تواند ائتلاف باشد. فریز شدن مشارکت روی ۵۰ درصد یعنی آرا ممکن است افزایش پیدا نکند اما می‌تواند جابه‌جا شود. اینجا ائتلاف کار می‌کند.

ادامه در صفحه ۷

محمد زعیمزاده
سردبیر

ائتلاف سیاسی یک تاکتیک است. تاکتیک‌ها گاهی کار می‌کنند گاهی نه. ائتلاف یک ارزش نسبی است، نه شرم‌مطلق است نه خیر مطلق. یک امر عقلی است که بسته به شواهد و اهداف می‌توان از آن استفاده کرد. از زمانی که انتخابات در ایران از حالت تک‌کاندیدایی جدی خارج شد چند باری موضوع ائتلاف سیاسی در انتخابات‌ها موضوعیت پیدا کرده است. اولینش انتخابات ریاست‌جمهوری نهم بود؛ سال ۸۴. یک طرف ماجرا راست‌های سابق بودند که به اسم اصولگرایان برنده شده بودند. همه اصولگراها اما زیر‌عبای ناطق‌نوری جا نشدند. ناطق می‌خواست شیخ جدید راستی‌ها باشد و به لاریجانی رسید اما توکل‌ی، احمدی‌نژاد، قالیباف و رضایی این سازوکار را قبول نکردند. توکل‌ی قبل از شروع فرآیند انتخابات انصراف داد و رضایی اواسط تبلیغات اما سه‌تای دیگر تا آخر ماندند. در جناح مقابل هم وضع به همین منوال بود. کروبی با تمرکز بر آرای قومیتی و گفتمان عوامانه آمده بود. مصطفی معین، وزیر مستعفی خاتمی با ایده‌های ساختارشکن اول رد صلاحیت شد اما با حکم حکومتی برگشت. هاشمی‌رفسنجانی که گفته بود اگر کاندیدای قوی‌ای در صحنه باشد من نمی‌آیم، همه را تحقیر کرد و نامزد شد. در این صحنه متکثر هرچه انتخابات جلوتر می‌رفت معلوم می‌شد هیچ‌کس نمی‌تواند یک‌تنه انتخابات را برود. مسأله ائتلاف برای اولین بار آنجا مطرح شد. اصلاح‌طلبان هم خیلی جدی تر دنبال وحدت بودند اما آخر کار هیچ‌کس به نفع دیگری کنار نکشید، آرای دو طرف توزیع شد و در نهایت شگفتانانه اصولگرایان راهی پاستور شد.

بار دوم که مسأله ائتلاف طرح شد ۸ سال بعد بود. تکثر اصولگرایان گویبی قانون‌نویس‌ها ائتلاف شده بود. ۴ کاندیدای که پیرای‌ترین شان جلیلی و قالیباف بودند در مقابل روحانی و عارف ایستاده بودند. در هفته پایانی انتخابات با رتوریک قدرتمند روحانی در مناظره‌ها، آرای او صعودی شد. در هر دو جبهه بحث وحدت و ائتلاف موضوعیت پیدا کرده بود. اصلاح‌طلبان معاون اول دولت خاتمی را مجبور به انصراف کردند و عضو جامعه روحانیت مبارز را به او ترجیح دادند. آرای روحانی جهشی شد. در اردوگاه اصولگرایان اما خبری از کناره‌گیری نبود، دو کاندیدای اصلی فکر می‌کردند ممکن است با روحانی به